

BIJZONDERE WAARNEMINGEN EN VONDSTEN

Volvariella bombycina nog eens bij een conifeer

Gams, W. 2002. *Volvariella bombycina* found again on a conifer. *Coolia* 45(1): 25.

Deze spectaculaire soort, de Zijdeachtige beurszwam (zie foto; de hoed is te licht uitgevallen), is algemeen bekend ('Overzicht'; Boekhout, 1990) als op loofhout groeiend. Slechts Gerard de Vries (1999) rapporteerde een vondst bij Baarn van de voet van een levende fijnspar. Op 1 augustus 2001 vond ik eveneens twee fraaie exemplaren aan de voet van een levende fijnspar bij de Lage Vuursche, pal naast een met schelpen verharde fietspad (nauwelijks 2 km van de eerste vondst vandaan). Het grotere van de geelachtig gekleurde exemplaren had een hoeddoorsnede van 20 cm en een steellengte van 26 cm, waarvan 11 cm met de volva heel diep in de grond staken aan de wortelbasis van de boom. De geur was intens raphanoid-aardeachtig zoals in *V. gloiocephala* (Gewone beurszwam). Op 27 augustus verschenen op dezelfde plek nog eens twee exemplaren.

Literatuur

Boekhout, T. 1990. 2. *Volvariella*. *Flora agaricina neerlandica* 2: 56-64.

Vries, G.A. de. 1999. De Zijdeachtige beurszwam, *Volvariella bombycina*, op een Fijnspar (*Picea abies*). *Coolia* 42(1): 41-42.

Walter Gams

Tremella wirthii Diederich en *Cosmospora flavoviridis* (Fuckel) Rossman & Samuels in Nederland

Spier, L. 2002. *Tremella wirthii*, a lichenicolous fungus on *Protoparmelia hypotremella* van Herk, Spier & Wirth and *Cosmospora flavoviridis* (Fuckel) Rossman & Samuels, teleomorph of *Fusarium melanochlorum* (Casp.) Sacc. found near Amersfoort. *Coolia* 45(1): 25-26.

Op 5 april 1991 werd *Tremella wirthii* (Diederich 1996), een lichenicole fungus, gevonden in het Hoevelakense Bos (Gld., coörd.: 158/466) op *Protoparmelia hypotremella*, een licheen hier groeiend op eik, dat in 1997 nieuw voor de wetenschap beschreven is (Aptroot *et al.*, 1997). In 1996 is van deze lichenicole fungus melding gemaakt in *Buxbaumia*, uitgegeven door de Bryologische en Lichenologische Werkgroep van de KNNV (Spier, 1996).

Het is een bijzonder klein, onopvallend galletje, dat destijds door Paul Diederich uit Luxemburg op het licheen werd ontdekt en gedetermineerd. Het heeft de kenmerkende eigenschappen van het geslacht *Tremella*, 2-4-cellige basidiën met longitudinale septen, $18-24 \times 12-18 \mu\text{m}$ en erg grote basidiosporen, $9-10,5 \times 8-10 \mu\text{m}$. De vruchtlichamen zijn convex, licht tot donker grijsbruin, 0,15-0,5 mm in diameter.

Op 8 april 2000 werd *Cosmospora flavoviridis* gevonden op de kopse kant van een *Pinus*-stomp op de Leusderheide nabij Amersfoort (coörd.: 152/458). De kleur van de ampul-vormige peritheciën is donker rood, het nekje is donkerder dan de peritheciën zelf. De sporen zijn tweecellig, hyalien tot lichtbruin en zijn $10-16 \times 5-8 \mu\text{m}$.

Mijn dank gaat uit naar Hans-Josef Schroers van het CBS te Baarn die om de soort met zekerheid te determineren hem heeft uitgekweekt, waardoor de anamorfe *Fusarium melanochlorum* tevoorschijn kwam, herkenbaar aan zijn groene kleur 'in culture'.

Literatuur

- Aptroot, A., Diederich, P., Herk, C.M. van, Spier, L., Wirth, V. 1997. *Protoparmelia hypotremella*, a new sterile corticolous species from Europe, and its lichenicolous fungi. *Lichenologist* 29(5): 415-424.
- Diederich, P. 1996. The lichenicolous heterobasidiomycetes. *Tremella wirthii* Diederich, P., spec. nov. *Bibliotheca Lichenologica*, Band 61: 164-166. J. Cramer, Berlin-Stuttgart.
- Spier, L. 1996. *Tremella wirthii* Diederich, een nieuw lichenicool licheen voor Nederland. *Buxbaumia* 41: 27.

Leo Spier, Amersfoort

Honingzwamverrassing

Termorshuizen, A.J., Lamour, A., Pérez-Sierra, A., Volker, D. 2002. Surprising *Armillaria*. *Coolia* 45(1): 26-27.

In het kader van het promotie-onderzoek van Angelique Lamour over groei van schimmels heeft zij gekeken naar de groei van rizomorfen van *Armillaria* in bosgrond. Hierover wordt later gerapporteerd. Doel was proefvlakken met *Armillaria ostoyae* (Sombere honingzwam) te selecteren, omdat bekend was dat deze soort veel rizomorfen vormt en pathogeen is. Informatie over de groeiwijze van de schimmel in de bodem zou bij kunnen dragen tot inzicht in de ecologie van deze soort en daarmee wellicht aanleiding kunnen geven tot nieuwe wijzen van beheersing.

Geselecteerd werden twee terreinen van ieder 25 m² met resp. *Pinus nigra* en *Picea abies* als waardplanten. De twee terreinen lagen resp. in de gemeente Wageningen en Bennekom; de afstand tussen de twee percelen bedroeg hemelsbreed 2,0 km. Op basis van de morfologie van de aanwezige vruchtlichamen was het duidelijk dat het hier *Armillaria ostoyae* betrof. Het terrein van *Pinus nigra* was eerder al onderzocht door Thea van Gent (1985) omdat hier zo'n zware aantasting voorkwam. Met behulp van compatibiliteitsexperimenten (zie